

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., A.**, IČO: X., zastúpený: Advokátska kancelária V., s. r. o., K., IČO: X., proti povinnej: **M. B., nar. X., bytom H., o vymoženie 1 615,70 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn.: 34Er 346/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 26. marca 2013, č. k. 8CoE 191/2012-30, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku zo 19. augusta 2011 sp. zn. IIB1010031, ktorý vydal STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri R., a. s., so sídlom T., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Nitra uznesením z 29. marca 2012, č. k. 34Er 346/2012-14 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že právny vzťah ktorý vznikol medzi právnym predchodcom oprávneného (P., a. s.) a povinnou na základe Zmluvy o úvere č. 0130871607, uzavretej 4. decembra 2007, treba považovať za spotrebiteľský. Dospel k záveru, že na uvedený právny vzťah sa použijú ustanovenia o spotrebiteľskom práve a to konkrétne zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Súčasťou formulárovej Zmluvy o úvere v článku 3 odseku 6 je rozhodcovská doložka, ktorá je upravená aj v bode 11.2 Obchodných podmienok pre úver.

Súd prvého stupňa považoval túto rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, a tým aj neplatnú. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Takáto doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa (exekučného súdu) potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), preto sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov. Uviedol, že daný právny vzťah medzi účastníkmi je spotrebiteľský, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Ďalej uviedol, že v zmysle ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní je exekučný súd oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby právoplatný nebol. Povinnosť exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd i bez návrhu skúma aj to, či zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. V tomto smere odvolací súd poukázal na rozhodnutie Súdneho dvoru EÚ vo veci C-40/80, Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira zo dňa 06. októbra 2009, z ktorého vyplýva, že vnútroštátny súd musí hneď po tom, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Taktiež § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje súdu i bez návrhu exekúciu zastaviť. Odvolací súd poznajúc obsah rozhodcovskej doložky z rozhodovacej činnosti v obdobných veciach sa v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti uviedol, že dojednania ohľadom rozhodcovskej doložky, vyplývajúce z článku 11.2 všeobecných obchodných podmienok, vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, keďže povinný toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 238 ods. 3 O. s. p., t. j., že dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 a ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. a/ O. s. p., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ustanovením § 237 písm. e) O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu, a súčasne uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým v zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V danej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z uznesení upravených v uvedených ustanoveniach. Preto prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1, 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 238 ods. 3 O. s. p. V uvedenom ustanovení je však upravená prípustnosť dovolania proti rozsudku. Oprávnený však v podanom dovolaní napáda nie rozsudok, ale uznesenie odvolacieho súdu, a preto je vylúčené, aby bola prípustnosť dovolania založená týmto ustanovením.

V preskúmvanej veci by prichádzala do úvahy prípustnosť dovolania oprávneného, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený však procesné vady konania uvedené v § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v danej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v dovolacom konaní v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia zo 4. apríla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 224/2012, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 Cdo 295/2012, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 Cdo 182/2012, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 Cdo 6/2013, z 12. júna 2013 sp. zn.: 3 ECdo 9/2013, 12. júna 2013 sp. zn.: 3 ECdo 37/2013, 12. júna 2013 sp. zn. 3 ECdo 8/2013, 27. júna 2013 sp. zn.: 3 Cdo 237/2012, 27. mája 2013 sp. zn.: 3 Cdo 227/2012, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 106/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach, ale vyplýva priamo zo zákona (vid' napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O. s. p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania,

3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorý nemôže začať bez návrhu (oprávnený ale podal návrh na vykonanie exekúcie),
4. pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie sa s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného,
5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému neodopiera právo na výkon rozhodnutia,
6. pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012),
7. postup banky nezodpovedal v danom prípade ustanoveniu § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, pretože rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (viď § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov),
8. nedôvodná a irelevantná je aj námietka oprávneného, že slovenský preklad Smernice nie je správny.

K uvedeným záverom najvyšší súd dospel aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožnil s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľným exekučným titulom.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2014

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová